

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
" pol leta 1 " 60 "
" četrť leta — " 80 "
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofjšk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, neplačani
listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če se
natiane enkrat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

 Od 1. oktobra do novega leta stane „Slov. Gospodar“ samo 80 kr. Naročnina se najbolj lahko pošlje po poštni nakaznici (Postanweisung). Ob koncu julija t. l. smo zbrisali 100 naročnikov, ki so bili za 1, 2 tudi 3 leta naročnino dolžni. Zbrisane naročnike so novi nadomestili tako, da jih imamo zopet blizu 1600. Nekateri so dolg sicer poravnali, drugi pa trgovatni ostali. Bodemo tedaj od njih javno slovo vzeli, ako brž ne storijo svoje dolžnosti.

Brandstetter, bivši poslanec, na tožni klopi.

Kakor brata „Peregrin in njegov brat svet Valentin“ v narodni pesmi, kakor neločljiva dvojčka sta Radvanjski Brandstetter in Kamški Seidl neprenehoma pri nas rogovilila in kot predrzna tujca med nami nemir in razprtje delala in ga širila. Nikoli poprej naše slovensko in nemško prebivalstvo ni bilo tako križem razdraženo, kakor ob času volitev, pri katerih sta se ta človeka za poslanstvo trgala. Celih 10 let sta vsem nemškutarjem veljala kot prava zveličarja, vsem liberalcem in ustavovercem živo evangelje, a sedaj se sama med seboj ravšata in kavšata očitno pred porotniško sodnijo v Celju. Seidl je tožil Brandstetterja in ga spravil na tožno klop v veliko zadostenje Slovence, ki smo se tega človeka vselej odločno branili, in na neizbrisljivo sramoto nemškutarjem, ki so se pod takim „goljufnim“ generalom vojskovali zoper nas. Politično umrl je Brandstetter že lani meseca novembra, kedar je prisiljen poslanstvo odložil, a pogreb je še le sedaj pri celjski sodnji. „Slov. Gospodar“ se ni mislil tega pogreba udeležiti in obširniše o njem poročati. Ali ker se ustavoverski, liberalni, nemški listi sedaj tako sramujejo, da po zgledu „Tagespošte“ nalašč molčijo o izpovedih pri sodnji zaslišanih prič, katere so Brandstetter-ju očitale, da je pri volitvah veliko denarjev zapravljjal, volilce podmitoval in glase kupoval, zato bo tudi „Sl.

Gosp.“ dnes in prihodnjič o tem političnem pogrebu poročal.

Po 7mesečni preiskavi je v petek 22. sept. se začela sodnijska obravnava pred porotniki v Celju. Prostor v sodnji bil je natlačen radovednih ljudi. Zatoženec Brandstetter je ves v črno obleko zavit precej plašno vstopil in se vsedel na tožno klop. Okoli sebe je imel nadevanih pisem, knjig, map itd. Predsednik sodnji je okrožne sodnje predsednik Heinricher; sodniki so Pesarič, Duhec in Walter, zapisnikar Gerčer in javni tožnik državni pravdnik Duller. Porotniki so sledeči gospodje: Henrik Peer hišni posestnik v Mariboru, Mauricij Ungar, ključar v Celju, Ferdinand Stross, trgovec v Ptaju, Jož. Degen, poštarški uradnik v pokoju v Celju, Jožef Janežič, usnjar v Starivesi, Engelbert Jäger, fabrikant v Račah, Filip Mravljak, notar pri sv. Lenartu v slov. goricah, Leopold Holzinger, posestnik v Rogateu, Franc Bergler, kolar v Mariboru, Anton vitez Naredy, graščak v Slov. Gradcu, Franc Šentak, usnjar na Vranskem, Kristijan Kern, medicar v Šoštanjju, Jožef Skacedonik, predstojnik v Ertini, Ferdinand Kada, načelnik okrajnega zastopa v Ormužu. Zagovornik Brandstetterjev je dr. Holzinger iz Grada.

Ko so bili vsi zbrani, je predčital javni tožnik Duller sledečo tožbo: 1. Fric Brandstetter je na 26 menjicah (wechsel) v znesku 56.000 gld. zapisal ime svoje že mrtve žene Roze, rojene grofice Mikšič, omožene grofice Orsič, ter take ponarejene menjice prodal in med ljudi spravil; 2. Fric Brandstetter je 119 menjic v znesku 233.962 fl. z imenom svojega prijatelja poslanca Seidla podpisal in take ponarejene menjice prodal in med ljudi spravil; 3. je Fric Brandstetter od svote 24.000 goldinarjev, s katerimi je bila njegova žena Roza pri banki „Assicurazioni generali“ v Trstu zavarovana in katere denarje je ona v testamentu svojim otrokom sporočila, za sebe porabil 18.000 fl. in tako svoje lastne tri nedoletne otroke za 18.000 fl. poškodoval. Vsled tega je Fric Brandstetter tožen zaradi zločinstva goljufije po §. 197, 200 in

201 kazenske postave in zaradi nezvestobe po §. 183 k. p.

Po prebrani tožbi je predsednik zatoženca prašal ali se pripozna krivega. Brandstetter pa mu odgovori, da ne. Sploh Brandstetter se čudno obnaša; vedno pravi, da je resnično ponaredil gori navedene menjice in tako ljudi ogoljufal za kakih 300.000 goldinarjev, a da je vendarle nekriv. Hotel je, pravi, premoženje svojih otrok — pomnožiti! Lepo pomnoževanje to, ki spravi človeka na tožno klop kot hudodelnika!

(Konec prib.)

Cerkvene zadeve.

V semenišče Mariborsko je sprejetih sledečih 11 gospodov v prvo leto bogoslovja: gg. Marko Črnko iz št. Petra pri Mariboru; Ivan Cvetko iz št. Urbana pri Ptujju; — Jože Dekort iz št. Petra pod sv. gorami; — Ivan Držanič iz Artič; — Fr. Irgl iz št. Urbana pri Ptujju; — Iv. Koci per iz Velikinedelje; Fr. Purgaj iz sv. Lenarta v slov. gor.; — Ign. Rom iz Celja; — Vincenc Sevšak iz Šmiklavža pri Ljutomeru; — Mart. Travnar iz Brašlove in Andr. Zdošek iz Ponkve. Roženkrančko nedeljo začnejo se duhovne vaje.

† Vincencija Stepišnik, usmiljena sestra, ki je več let Jezusu stregla v osebah brezštevilnih bolenikov v Mariborski bolnišnici, je 22. sept. umrla, še le 28 let stara. Ta angelj usmiljenja se je rodil v Vojniku pri Celju, je v Mariboru daroval mladost in življenje v službi revnih bolenikov in prebiva sedaj — kakor radi upamo — v nebesih.

Hiša katoliških družeb na Dunaju je sedaj postavljena in je bila 19. t. m. od samega kneza in nadškofa dr. Kučker-ja blagoslovljena. Poslopje bo služilo kot zbirališče vsem dunajskim pa tudi avstrijskim Katoličanom in je tej prevažni svrhi primerno krasno zidano. Stoji na izvrstnem mestu blizu državne zbornice, novega vseučilišča, nove mestne hiše in prekrasne „votivne“ cerkve“. Skoro vsi katoliški baroni, grofi, knezi in vojvode avstrijski so med blagodušnimi utemeljitelji, n. pr. tudi knez Alois Lichtenstein, baron Reyer in naši grofi Brandisi.

O zdravju sv. Očeta piše sloveč zdravnik, ki vse razmere in stanje sv. Očeta dobro pozna in pravi, da so njih Svetost v najboljšem zdravju. Vsi deli njihovega života so zdravi in krepki. Po človeškem mišljenju se sme soditi, da bodo še mnogo dogodkov doživeli, in mnogo drugih iz svoje okolice preživeli. Učenost ne more sicer nekterih dogodkov prevedeti, še menj pa jih odstraniti, ko napadejo visoko starost, in ki večkrat tudi cvetečej mladosti vzamejo življenje. Ona zamore samo z nekako gotovostjo zaznamnjati pogoje življenja; in le-ti pogoji obetajo Piju IX. še živeti kakih 10—15 let. Toraj se predrzno poročati, da bodo sv. Oče, izjemši neprevideane dogodke, ne le dospeli, ampak presegli navadno

starost Mastai-skih grofov, ki so dosegli 96—98 let. Dozdaj niso sv. Oče imeli druge bolezni, kakor na zunanjih udih, ktera pa nikoli ni prevzela notranjega života, ki je vedno zdrav in krepak; prsi in glava opravljajo prav dobro svojo nalogo; dušna zmožnost je popolna. Nič boljšega se ne more nadjati. Tako piše zdravnik. Mi kot zvesti sinovi smo dolžni moliti, da bi se ona nada pri našem sv. Očetu spolnila, in da bi jih Bog še mnogo let ohranil, kajti grozovitni in zares peklenski so naklepi hudobnežev, ki si obetajo, da bodo po Pijevi smrti vse svoje peklenske načrte lahko izvršili. Bodi krščanskim bralcem tudi to naznanjeno, da se nahajajo take osebe, ki Bogu svoje lastno življenje v dar prinesejo, da bi blagovolil sv. Očeta delj časa pri življenju ohraniti: marsikterokrat so bile take daritve od Boga sprejete, kar pričuje to, da so dotične same sebe darovalne osebe kmalu potem umrle.

Čudne smrti. Vse umrje in gre pred sodnji stol Kristusov. Umril je v gradeu Anton Auersperg, ki je še nedavno lomastil v gosposki zbornici zoper samostane in v svoji starosti norčevaje pikal menihe. Umril je že poprej Napoleon III., Kavur, Macini in toliko drugih nasprotnikov sv. Cerkve po raznih deželah. Umril je zdaj na Laškem tudi tisti Ponzo di San Martino, ki je iskal lepšati opljenje Pija IX. po laškem rogovilstvu. Rekel je namreč Ponza, kakor drugi laži-liberalci, da je bilo to najviša, neizogibljiva potreba, da se Rim razglasi za laško stolnico. Ta Ponza je bil pred 6. leti Piju IX. prinesel pismo, v katerem mu je Viktor Emanuel naznanjal, da mu bo vzel Rim in deželo. To je sramotno poslanje, ki se ne da z ničemur lepšati in zbrisati. Očitna pa je tudi kazen božja, zakaj 7. sept. je Ponza sporočilo sprejel od kralja in šest let pozneje 7. sept. je umrl; 10. sept. je bil stopil s pismom pred papeža, in 10. sept. šest let pozneje so rimski listi naznanili njegovo smrt. Ponza je imel pa brata jezuita in hčer redovnico; teh prošnjam in molitvi se pripisuje, da Ponza ni umrl trdovratno, kakor večina drugih laških liberalcev, ampak prejemši ss. zakramente kakor Katoličan. Bog mu odpusti njegove zmote in daj večni mir. „Danica.“

Gospodarske stvari.

Kako suhe strmine z sadovnimi drevesi ali grmičjem obsaditi.

M. Koliko je še strmin, po katerih se ne nahaja drugo, nego nič vredno grmovje in sitno dračje. In vendar se tudi suhe, kamenite in celo puste strmine večidel vse dajo s pridom za pridelovanje raznega sadja porabiti in tako v korist spraviti. Seveda vsako ovočno ali sadovno drevo ni za take kraje, ampak le drevesa, ki od zemlje kolikor najmanj zahtevajo in so z malim in slabim zadovoljna. In tako drevo je pred vsemi drugimi